

CATALUNYA SOCIAL

COMPANYIA CATALANA DE CONSTRUCCIONS

PUJADAS I JORBA

Mallorca, 290, baixos

BARCELONA

Telèfon núm. 70045

FORMIGÓ ARMAT

Oficina tècnica sota la direcció dels enginyers
D. Victor Hassig i D. Walter O. Grueneisen

Construccions de totes menes per importants que siguin, per contracte i per administració. — Grans construccions en formigó armat i especialitat d'aquesta Companyia en sostres sense bigues sistema Maillart per a grans càrregues i amb garantia absoluta.

Calefacció

Carrer Trafalgar, 36

Ascensors

Telèfon 17887

INSTAL·LACIONS DE

CALEFACCIÓ PER
AIGUA CALENTA

VENTILACIONS

TERMO-SIFONS I
SERVEIS D'AIGUA
CALENTA

CUINES

FOGARS PER A
COMBUSTIBLES
LÍQUIDS

*La calefacció moderna de
les llars existeix només
amb el sistema de*

**CALEFACCIÓ
CENTRAL**

*que dona confort, salut
i economia*

ASCENSORS

"SCHINDLER"

MUNTACARREGUES

MUNTAPLATS

ABONAMENTS
DE
CONSERVACIONS

CATALUNYA SOCIAL

Any IX. — Núm. 421

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts.

6 de juliol 1929

PUBLICACIÓ
SETMANALREDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
DURAN I BAS, 11-BARCELONAAPARTAT 1036
TELÈF. 17605

El problema de la premsa catòlica

Aquest any la festa de la Premsa catòlica ha pogut ésser celebrada amb joia pels catòlics de Barcelona i de totes les contrades catalanes. Un doble esdeveniment periodístic n'ha vingut a constituir l'objecte: l'aparició del nou rotatiu El Matí i l'adquisició d'un important immoble amb l'anunci d'importants millores per al vell paladí catòlic El Correo Catalán.

Això vol dir que, per fi, els catòlics haurem trobat el camí veritable per a la difusió de la nostra premsa. I aquest no pot ésser altre que el de crear bons diaris, ben fets, ben informats, equipats amb tot l'utilatge del periodisme modern.

Aquell clam continuat d'abans dirigit als catòlics en el sentit de què adquirissin diaris catòlics gairebé inexistents i en el sentit d'haver de comportar el sacrifici de dita adquisició com a qüestió de consciència era ben atendible, certament; però un xic paradoxal. Si no tenim diaris catòlics — hi cabia dir — com volem que els adquirim? Si les necessitats d'avui exigeixen diaris ben informats, diaris ben escrits, diaris equipats amb els atuellis necessaris a la lluita de les idees dels nostres temps, com volem que adquirim diaris catòlics sense informació, amb escassetat literària, amb migradesa de tota mena?

Se'ns recomanaven dues coses: oració i contribució en diners. És clar que el primer element els catòlics no el devem deixar mai de banda sense mancar al precepte fonamental de la nostra llei. Però respecte al segon, ¿no és veritat que l'almoïna no fa diaris moderns, per als quals es necessiten mils i mils de capital, ja que constitueixen arreu del món formidables empreses econòmiques?

Si aquí comptàvem amb públic catòlic (i això és evident); amb catòlics disposats a complir els deures llurs respecte de la premsa, ¿per què no els proporcionàvem un diari catòlic, o molts diaris catòlics (si es vol amb les corresponents matitzacions polítiques), ben fets, amb equip completament modern?

En una paraula: dins la qüestió de la premsa catòlica ens mancaven dos elements: la tècnica i l'esperit d'empresa. Felicitment sembla que la segona ha arribat a temps, i ací en tenim dues belles mostres en els dos fets esmentats. Els diaris catò-

lics, doncs, dins nostra terra ja no volen comptar amb la sola etiqueta catòlica per a imposar-se als lectors catòlics, sinó que tracten d'imposar-se a aquests per les armes de la tècnica periodística, del diari ben fet i necessari per a trobar-se al corrent de la ideologia i dels fets del món. En aquest punt, doncs, ha triomfat l'esperit d'empresa.

Ara manca que, amb els cabals reunits amb motiu de les croades per la bona premsa, triomfi la tècnica. Amb els diners que a hores d'ara hi ha d'haver acumulats ¿encara no ha arribat l'hora d'establir una bona agència periodística? ¿Encara no ha arribat l'hora d'acabar amb aquesta migradesa informativa que suposa el sosteniment d'unes quantes plomes, ja esgotades per altra banda, i tractar d'anar (encara que fos a base de federació de diaris catòlics de la Península que, gràcies a Déu, són ja suficients per a l'empresa) a la constitució d'una agència informativa ben preparada, ben utilçada, perquè així els diaris catòlics puguin tenir encara un major interès propi?

Nosaltres no intervenim ni hem intervingut mai en aquests afers. Però es diu que són ja molts milers els reunits per a la bona premsa (fins es parla d'un milió amb escaig de pessetes); i en aquest cas cal demanar que aquests diners no es despesin en una col·laboració banal i un xic polsosa, i es pensi en invertir els cabals en ço que havem dit i repetit, i que tant manca a la premsa catòlica: l'agència d'informació, completa, seriosament preparada.

Cal que els catòlics vagin complint el seu deure respecte de la premsa; però cal que no ho facin solament a títol de caritat, sinó a títol de necessitat satisfeta. Tot el que això no sigui és voler guerrear en una batalla moderna amb armes de canya o amb espingardes. Cal llegir el diari catòlic; però cal tenir-lo prèviament. I en dir diari catòlic entenem un diari utilitat segons les necessitats modernes exigeixen.

I per això creiem que aquí s'ha entrat ja definitivament per aquest camí segons ho indiquen els dos fets esmentats, que desitgem no siguin més que els mollons d'un camí llarg que ens cal recórrer per arribar allí on devem i allí on tenim el deure d'arribar donades les nostres forces socials.

Memòries d'un cabaler

IV

LES CACERES DE CAN FELIU

No vull discutir la qüestió de les idees o bé de les aficions innates; però en mi les representacions imaginatives de caceres i l'afició a caçar en la pràctica les puc considerar innates per la raó clara que no puc precisar cap època en la seva aparició. El tracte familiar i amistós amb el *Colom*, el *Volant* i l'*Estrella* puc dir del bressol estant, les figures del pare i de l'oncle amb l'escopeta al coll i un ample barret de palla al cap impreses en la meua imaginació d'abans el temps en què es va desvetllar la consciència dels meus actes; el jubilat rebombori dels dies de gran cacera que reunien als patis de casa meua sis o set caçadors de diverses fatxes i una vintena de gossos de tota mena de races i pelatges, rebombori tan clavat al meu cervell i tantes vegades somniat que jo no podria pas dir quin fou el primer que vaig gaudir a la meua vida; la companyia consoladora, respectable i contínua de les escopetes sempre carregades repenjades pels recons del menjador de l'escriptori i de les cambres de dormir, ensenyant amb tota franquesa i lleialtat els gallets al punt de baix, amenaçant caure damunt els daurats piuet dels cartutxos i al punt de llançar al sostre la mortífera càrrega dels perdigons furiosos... totes aquestes coses predisposaven a la caça els nostres sentits, les nostres aptituds i les nostres aficions. No teníem pas més de nou anys que ens sentíem amb les cametes prou fortes per a seguir al pare i l'oncle per les planes i les comes i els serrals de can Feliu, amb el sarró al coll i un desig ardent de col·laboració.

Que content de veure que comptaven amb la meua habilitat. Quantes vegades m'havia dit l'oncle: "Jau-met; tu t'enfiles pel roure i per les comes fins dalt del serral i m'avançaràs de cinquanta passes, jo seguiré el rem per la vessant de la vinya gran amb el Cars. Quan serem prop del torrent volaran les perdius vers la plana. Tu guaita bé on van a parar". Jo complia com tot un home la meua vocació. Encara no s'alçava el vol de les perdius jo ja les havia comptades i les anava seguint amb la vista i les veia quan es paraven i encara les seguia tot pensant.

Jo no em movia ordinàriament de sota la figura del serral, ombra sempre fresca tothora del dia i més a les dotze del migdia dels dies d'estiu que és l'hora de la més forta marinada. I d'allí estant seguia totes les aventures del caçador a un quilòmetre de distància. Veia volar les perdius segona, tercera i quarta vegada, admirava l'estratègia de l'oncle portant-les d'ací per allí, evitant sempre els vols cap a l'altra banda del torrent i de la riera, terminals de la hisenda de can Feliu, fins que cansades s'embrossaven per torrents o xaragalls i allí era on es deixaven matar, les pobretes, cansades ja de viure en tan terribles trifulgues. L'oncle no era ambiciós. Quan havia caminat tres o quatre hores ja dava per acabada la cacera. Llavors venia la més deliciosa de les diversions. Jo baixava del serral on ja havia complert la meua missió d'atalaia i cada u pel seu camí ens trobàvem sota l'ombra ampla i espesa de l'únic

pi que encara quedava a la vora de la plana, al caire de la timba que fa creure la riera i li assenyala la direcció. I allí esperàvem el migdia ajaçats l'oncle i jo i a tres passes de distància el *Cars* amb un pam de llengua entremig de les dents regalant com una font. I allí, com si jo fos un home gran i un company de cacera, l'oncle m'anava comptant tots els episodis de la perdiu caiguda com un llamp o de l'alada que havia costat de trobar perquè s'havia anat a amagar dins la bardissa, o de l'escarponada que havia fet la torre per a caure aplomada al rieral o de la que s'havia escapat furient amb dos trets mal apuntats a la cua. I a mi què m'explicava! Si jo de l'atalaia estant tot ho havia seguit i anava corregint i ampliant les informacions de l'oncle Agustí!

Després parlàvem de les habilitats del *Cars*! Semblava mentida que coniller com era s'hagués adaptat a la cacera de la perdiu! I en aquest punt de la conversa, el *Cars*, cada vegada que sentia el seu nom, dava proves de conformitat amb un lleuger remenament de cua i fins aturava alguns instants el bategar dels seus pulmons.

Quan l'ombra del pi quedava retallada al costat de la soca sota mateix de la copa rodona, ampla i de poca elevació, era migdia, i llavors ens alçàvem i en premi dels meus serveis se'm permetia portar fins a casa l'escopeta carregada al coll després de tot un rengle de consells, admonicions i manaments.

Aquesta vida feliç de semi-caçador començava els estius a mig agost i acabava, ai de mi! abans de mig setembre. L'entrada al col·legi era el dia 15! Era una data ben trista per a mi! No pas que jo fos un mal estudiant que mirés la pensió com una presó i els bons pares professors i inspectors com els representants d'un sistema tirànic; no. En la meua tristesa res no hi havia de negatiu que fes farum d'antipatia. Els llibres m'interessaven, els professors m'estimaven i jo també a ells, la disciplina escolar no m'era carregosa; però el meu cor estava adherit als pares, a la vida familiar, a la casa pairal, als aires i a les coses i les parets de can Feliu. Per això se'm feia tan dolorosa la separació. Per això els vuit primers dies cada nit amarava la coixinera amb llàgrimes amargants.

I encara que sentia el consol de traslladar-me en somnis a can Feliu i passar tota la nit de cacera, revivint els episodis més estridents de les darreres sortides associats en conjunts fantàstics, absurds i dissonants, el despertar, però, el veure els quatre embans de la cella sense finestra i amb sostre de tela metàl·lica, el guaitar la porteta proveïda d'una persiana indiscreta era un trist despertar que renovava tota l'agror i la dolor de la vigília. I això durava fins que algun episodi del nou règim feia dar un tomb als meus somnis i les noves impressions diàries s'anaven sobreposant a les de la vida tan dolorosament trunca.

Jo no sé si mai ningú llegirà aquestes memòries. Però, si vénen a mans d'algun curiós que vulgui llegir-les, sigui benigne amb aquesta meua confessió i no em prengui per ximple; que no crec encara haver traspassat els termes en què s'acaba l'imperi de la raó i en què comencen els dominis de la follia.

Diuen que cada vida humana és una tragèdia. La meua veritablement ho ha sigut i ben continuada. D'infant i en la primera joventut sentint sempre l'atracció irressistible de la gent i de les coses de la casa pairal que jo pensava eren prou per a omplir el meu cor, i no podent-me'n mai satisfer obligat a sojornar nou mesos de l'any en un país d'enyorança. Primera tragèdia. Més tard, quan amb més llibertat d'anar i venir seguia estudis a la ciutat, quan començava a sentir la tebior de la vida familiar i a estimar el pare i la mare que m'escrivien i em vo-

lien i em desitjaven i m'esperaven per Tots Sants i per Nadal i per les Pasqües i pel llarg estiu, la mort me'ls va arrabassar molt abans que pogués fructificar la seva influència benfactora. Segona tragèdia. Els camins providencials de la vida m'han allunyat del niu amable, ja fa anys. I ara amb el cap ben blanc, estovat el cor i el cervell ablanit com els d'un infant, no puc oblidar... Tercera tragèdia.

Bah! Bah! No sé per què la ploma m'ha hagut de trair i m'ha llevat la fortalesa de callar.

Es còpia. JORDI ARNAU

La intervenció de l'Església en els afers temporals

Heus ací un tema interessantíssim. Els sectaris s'obstinen a fer creure als incautes que l'Església intervé en assumptes que no li pertocuen. Defensen el poder absolut de l'Estat per abatre l'Església.

Un illustre religiós, que amaga el seu nom sota les inicials A. M. de B., ha escrit damunt les planes del diari *El Matí* un article magnífic sobre aquest tema que ens plau reproduir. Heus ací el que diu l'illustre religiós sobre la intervenció de l'Església en els afers temporals:

Aquesta pretesa intervenció ha estat utilitzada com una bandera pels nominal partidaris de la supremacia de l'Estat. El sistema és vell, però es repeteix sempre amb una monotonia desesperant. Ja vàrem parlar en un dels articles passats de les relacions d'Església i Estat i deïem que cada una d'aquestes potestats és perfectament sobirana en la seva pròpia esfera. Però la finalitat espiritual de l'Església és més alta incomparablement que la finalitat temporal de l'Estat i és aquest ordre de fins, com deïa el Papa, el que determina la superioritat de l'Església. Adhuc en les coses temporals l'Estat no pot complir la seva missió com deu sense un predomini d'esperit. Sense aquest és impossible la moralitat i sense aquesta no hi ha Estat honrat possible.

Per mica d'esperit observador que hom tingui s'adonarà sense esforç de l'actitud ben definida que ha pres l'Església davant l'apostasia, més o menys disfressada, dels Estats. Aquesta actitud és, diríem, defensiva. Els Estats moderns han rebutjat l'antiga tutela de l'Església, la intervenció de la qual en els afers estatals venia a ésser, més que tot, un guiatge espiritual sobre les coses temporals, i també una garantia de respecte a la llibertat humana enfront de tota llei d'opressions. L'Església reconeix el dret que té tothom de fer anar endavant i fer triomfar la concepció política que cadascú judica més convenient als interessos nacionals, i, mentre els mitjans que s'adoptin siguin honestos, ella manté una imparcial indiferència davant totes les formes de Govern que els pobles poden lliurement escollir.

L'Església cada dia pren una actitud més apolítica, o, si es vol, per damunt de la política, car, aquesta, sense el guiatge de l'esperit, ha esdevingut una lluita d'egoïsmes. I aquests egoïsmes, a malgrat de tots els pactes fàcilment trencadissos, han fet impossible la unitat indispensable a la convivència dels pobles.

L'Església es limita a defensar els seus drets i a defensar la llibertat dels seus fidels contra les agressions que li vénen de fora, i malda, alhora, perquè la Religió no es trobi massa junyida a les lluites polítiques.

Vegeu les Encíclics de Lleó XIII, un dels homes més clarividents del temps nostre; per exemple, la *Rerum novarum*, en la qual defensava l'obrer davant l'estrall inhumà causat pel lliberalisme econòmic. En publi-

car-se aquesta Encíclica, molts la trobaren subversiva, i, no obstant si hagués estat escoltat el seu ensenyament, s'haurien estalviat moltes lluites socials. El mateix cal dir de les exhortacions que el Papa donà als catòlics de França; si les haguessin seguides, hauria estat impossible la brutal invasió de Combes i totes les complicades conseqüències que ha portat. Una cosa semblant podria dir-se d'Espanya durant el temps que dirigí la Nunciatura aquell home tan admirable que es deïa el Cardenal Rampolla. Els intransigents i intractables deïen que el Papa i el Nunci eren liberals; la qual cosa per ell volia dir que eren heretges! Les conseqüències d'aquesta incomprensió tothom les sap. Quan hi hagué la follia idòlàtrica del kantisme, Lleó XIII donà impuls fort a la filosofia Escolàstica per fer penetrar claredats on tan sols covaven denses nebulositats.

La mateixa tàctica ha estat seguida amb persistència pels seus augustos successors. Quan el modernisme teològic, fill de les doctrines kantianes i de la literatura de Renan, semblava confusions, Pius X destrià els camps i aclarí les coses amb la seva Encíclica *Pascendi*. I el mateix pot dir-se de Benet XV en totes les gestions que féu per aturar aquella follia de la gran guerra, en la qual els pobles es mossegaven per defensar interessos inconfessables. I ara, darrerament, quan l'*Action Française* volia muntar el sistema d'utilitzar la Religió per fer política, Pius XI ha parlat severament per deixar les coses en el seu lloc. I al *Duce* del Feixisme li ha dit el que calia perquè s'hi entenguessin també tots els confreres. L'Església va de dret a la defensa de la veritat i de la consciència. La veritat podrà ésser escoltada o no, però el més important és que la veritat sigui dita.

Tot això és una vindicació dels drets de l'esperit damunt les coses temporals i polítiques. Maritain ha escrit aquests mots interessants: "Qui té els ulls enganxats a l'instant present, es pensa que l'Església cada dia canvia de camí; i és el perill el qui canvia de sentit, l'Església segueix sempre la línia recta. Ella no renega de res, no esborra res, no renuncia a res del que ha determinat. L'Encíclica *Pascendi* persisteix, el *Syllabus* persisteix, la butlla *Unam sanctam* persisteix. El liberalisme doctrinal resta condemnat, l'americanisme, el socialisme, el sillonisme, el modernisme, queden sempre condemnats. El laïcisme resta sempre i novament condemnat". I és que l'Església té una memòria que no li falla mai.

Es clar que cada home és ciutadà i té uns deures polítics i molts interessos temporals; però tota la qüestió està a no canviar l'ordre dels factors ni confondre les espècies.

El predomini de l'esperit que, fet i fet, és l'aplicació dels principis cristians a la vida política, engendrava la unitat. Aquests moviments espasmòdics dels Estats moderns vénen a ésser com una enyorança de la unitat perduda.

Propietat i robatori

IV I ÚLTIM

b) La prostitució de la propietat: joc i orgia

L'apartat que anem a reproduir, de la nostra conferència de 1920, ha de sofrir ara alguns talls. La situació del problema del joc no és actualment, gràcies a Déu, la d'aquella època, i per això hem suprimit les allusions que l'original portava al tristament cèlebre Comitè d'Obra Benèfica i Social i a la seva funesta actuació, per fortuna ja històrica.

Però encara que la situació en aquest aspecte ha millorat tantíssim, i els qui han seguit les campanyes de CATALUNYA SOCIAL des de la fundació del nostre setmanari en 1921 saben que probablement no es podrà escriure la crònica dels fets sense esmentar la part que va pendre aquest periòdic nostre en la solució del problema, convé, no obstant, no confiar en excessius optimismes, provenint com prové de fora una part considerable del mal exemple. Ara mateix, Suïssa, que l'any 1921 ens va donar a tots la lliçó encoratjadora de fortitud rebutjant en un plebiscit memorable el pacte amb el joc, s'ha pronunciat en sentit favorable a la tolerància del joc, en altre plebiscit recent, per causa, segons sembla, de la pressió exercida per les anomenades indústries del turisme. Aquest és un perill que no s'ha de perdre de vista, aquí on tanta seducció poden exercir els tòpics del sibirisme cosmopolita, sempre a punt per a sacrificar els valors locals d'honestetat davant dels lucre de la mundanitat sense ànima.

En canvi, l'anatema contra la propietat esmerçada en l'orgia hauria d'ésser avui moltíssim més fulminant que fa nou anys. Afavorits per moltes circumstàncies, estimulats per diverses causes que no hi ha lleure ni llibertat d'analitzar, les indústries del vici i els ressorts de dilapidació han assolit aquests últims temps i arriben avui dia a coeficients altíssims. La revue, el negoci de la carn, en aquests nou anys ha pres peu i volada: ha esdevingut una indústria productiva malgrat que en els seus efectes hagi estat una hecatombe moral, exercint llastimosa influència en els costums, les arts, en les modes i en la consciència pública, a la qual és difícilíssim, cada dia més, fer reaccionar. I amb la revue, el cabaret, el dancing, el restaurant amb maniquís, etc., són formes noves i pròsperes per les quals s'efectua el robatori més brutal i violent que els capitalistes de tot això fan a la collectivitat humana.

La disbauxa. ¿Qui comptarà, senyors, qui pot imaginar els cabals que s'esmercen a la cràpula? Si pensem la gent que en viu, començant per la prostitució des de les degradacions ínfimes fins a les més elegants i refinades, les indústries que directament l'exploten, com els balls, music-halls i llocs així, o indirectament com les modes, joies, vins, perfumeria, teatre, música, que deuen part considerable de creixença a l'ufanor dels vicis, ¿no us sembla que la xifra, si poguéssim sumar-la, seria fantàstica, hiperbòlica, tan formidable que es podria — si s'eixuguessin amb diners — assecar totes les llàgrimes del món, tapar els dèficits de tots els asils i hospitals, donar am-

ple sobresalari a tots els treballadors, omplir ciutats i viles d'escoles, esglésies, museus i instituts?

Però hi ha encara un sostre més subterrani; és el joc. — Escriví el Dr. Torras i Bages al davant d'una de les seves pastorals més famoses; el *Culte de la Carn*, que abans als bisbes mai els haguera acudit "tenir de parlar en defensa de la castedat, descobrir el seu mèrit, provar la seva excel·lència... demostrar que el trencament d'ella és una cosa mala... perquè haurien justament considerat que ofenien els fidels cristians que espiritualment regien". Però que "avui no és així desgraciadament" i que "encara que és trist dir-ho, hi ha molta gent en la nostra societat cristiana amb la qual és necessari parlar i discutir de la castedat com allà en els principis de la predicació evangèlica".

Doncs bé, la situació del moralista cristià en punt a la qüestió del joc és avui aquesta mateixa. Abans, s'hauria cregut ofendre l'auditori parlant i condemnant el joc. Actualment, s'ha perdut de tal manera la consciència del bé i del mal en aquesta qüestió, que no hi ha més remei que predicar a la gent la malícia i la perversitat del joc, ensenyant les beceroles de la moral en aquest capítol.

Jo dec apellar a la vostra consciència d'homes, de ciutadans, de cristians i de catalans perquè digueu si en el fons de les vostres ànimes no senti com un insult en mig de les terribles hores presents, i després de les terribles hores que han passat els països en guerra, la lectura d'algunes quantitats posades en moviment pel joc i em direu si no sonen a les vostres orelles com escandalosos robatoris socials.

Els beneficis de l'Empresa de Montecarlo a la temporada de 1919 a 1920, segons Memòria presentada a la Junta d'Accionistes, han pujat a 55.965.232 francs, havent-se repartit un dividend de 250 francs per acció. Els beneficis de l'any anterior a la guerra (1913-1914) foren 49.303.793 francs (1).

Al Grand Prix de Longchamps, de París (1920), s'han jugat 3.000.000 de francs (2).

Aquest mateix istiu, a Deauville un sol jugador va perdre un milió i mig en algunes hores. Un sud-americà que es vanagloriava d'ésser el rei del bacarat, va acumular dos milions a Deauville, deu a Aix-les-Bains, i trenta a Biarritz (3).

Els casinos de Niça i de Cannes han recollit entre tots dos més de 20 milions de francs aquest últim hivern, solament com a profit del joc (4).

Els beneficis del Casino d'Enghien van pujar des de 1.500.000 de francs en 1907 fins a 10.000.000 en 1913. Per la guerra es va manar tancar aquest establiment, per al qual s'havien despatxat en 1913 206.000 entrades (5).

Lluny estan de considerar on és el veritable recés de la malícia, els qui solament veuen en aquesta qüestió del joc els diners; els qui miren sols el robatori material. La veritable malícia del joc, la seva profunda immoralitat, el més important robatori, és la sostracció personal del jugador a les finalitats humanes. És el robatori de temps, d'atenció, d'energies, d'activitat i de sentiment.

"Allà on l'home posa el tresor, posa el cor" diu l'Evangeli. La sostracció de béns materials a la uti-

litat general, significa la sostracció del cor de l'home, al bé i a l'amor al comú. I això és moltíssim més greu que la distracció de cabals. Aquí és la més crua gravetat del lladronici social.

Aneu a parlar d'amor al pròxim, d'atenció i benivolència envers els obrers, de caritat de cor, de sacrifici personal als qui viuen en la disbauxa. Aneu a parlar-ne als jugadors!

El viciós, el cràpula, el jugador, el pitjor mal que fa no és el distreure els diners, és el sostraurer's a sí mateix, de l'ordre social. És l'incapacitar-se ell mateix per a conèixer i assistir les necessitats dels altres.

Si he dit que els diners que es despenien en els vicis tal volta serien prou per a eixugar les llàgrimes del món, sempre que les llàgrimes s'eixuguin amb diners, sense error puc dir que com que amb sacrifici, amb atenció i treball i esforç personal moltes sí que se n'aconsolen, compteu les que es podrien eixugar amb el temps, l'energia, l'atenció i el sentiment que els cràpules i jugadors han robat a la societat, si s'haguessin esmerçat en bé d'ells mateixos i correlatiu del pròxim.

CONCLUSIÓ: LA MORAL DE LA PROPIETAT VE DE LA MORAL DEL PROPIETARI

Ho veieu, altra vegada, com el millor i el preponderant de la propietat és l'immaterial, és la intenció, el cor i l'ànima del propietari? "*El diner no té entranyes*" sentireu a dir sovint, davant d'algun abús. El diner no, però l'amo del diner, sí. Ara tot-hom diu mal del capital i del capitalisme i del règim capitalista. Per què descarrilar la qüestió, si no es mou un cèntim de lloc, que no respongui a voluntat humana? Per què dir mal de l'instrument de l'home, si la culpa és de l'home? Per què diriem mal de la virilitat, o de la paraula, si el mal ve de la íntima decisió del Jo responsable? Hem de predicar la castració perquè els abusos sexuals són tantíssims i de tan terribles conseqüències (força pitjors que els mals del capitalisme)? Doncs l'abolició de la propietat no fóra més que una abominable castració.

No. Els béns visibles, la riquesa material, són el signe d'uns valors espirituals que són el millor de la propietat. I és això el que cal fer entendre a la gent, i sobretot, als propietaris. Defensar el valor moral de la propietat, carregar-se l'amo d'autoritat moral, és a dir, de rectitud de consciència i fermesa de voluntat, i estaran resguardats *ipso facto* sos instruments tangibles. En un mot; de la propietat, el més interessant, el de més valor social, és el subjecte: el propietari. Que el propietari sigui just (en el sentit evangèlic de la paraula) i estarà justificada la propietat seva: mentre que la del mal propietari portarà odis i discòrdia a ell i a la seva terra.

R. RUCABADO

(1) Telegrama de París publicat a *El Sol* de Madrid, 7 maig 1920.

(2) *El Sol*, 12 juliol 1920, article de Corpus Barga. Vide *Le Progrès Civique*, 2 octubre 1920.

(3) D'un important article publicat a *Le Progrès Civique*, 9 octubre 1920, pàg. 25.

(4) *Le Progrès Civique*, lletra apareguda al núm. de 22 maig 1920.

(5) *Le Progrès Civique*, 16 juny 1919.

MORT FLORADA

La senyoreta Joaquina Cunill

Quan Déu nostre Senyor té a bé formar una dona segons el seu sacratíssim Cor, és de veure l'esclat de dons i gràcies que en ella acumula fins a deixar-nos corpresos i enlluernats del tot. Aquest és el cas de la senyoreta Joaquina Maria Cunill i Bastús, que piadosament podem afirmar que ha mort en braços del seu enamorat Jesús, a qui consagrà la seva vida amb una abnegació, amb un fervor, amb un renunciament tan complet del món i de les seves pompes i vanitats, que cal recordar les vides femenines més exemplars del nostre temps per a trobar-ne de pariones a la seva.

En totes les empreses de propaganda i de beneficència catòlico-socials de la dona, figurava, i sempre en els llocs de més sacrifici la senyoreta Joaquina Cunill. Per a formar-se idea del vol i la intensitat de la seva actuació basta dir que era Secretària general de la Junta Diocesana de l'Acció Catòlica de la Dona, i Presidenta de les Cases de Família de "Santa Madrona" i "Angel Mateu", i del benemèrit "Institut de la Dona que Treballa". I aquests càrrecs de tanta i tan delicada feina no la destorbaven pas per moltes altres activitats semblants.

El rastre que arreu ha deixat és un rastre de llum que aureola el seu nom i el farà inesborrable en els annals de l'acció catòlico-social de la dona a Barcelona.

Per això escrivim aquestes ratlles a CATALUNYA SOCIAL.

Que bé s'agermana el nom de la senyoreta Joaquina Cunill amb el de la senyoreta Angeles Mateu, en el frontispici del gran Institut que tant honora la nostra pàtria!

Z.

EL LLIBRE DE LA PARAULA DE DÉU

LA SAGRADA BIBLIA

EL NOU TESTAMENT

VOLUM I

Els Evangelis i Fets dels Apòstols

Ha sortit ja el primer volum de la SAGRADA BIBLIA que publica l'Obra del Sant Evangeli de FOMENT DE PIETAT

El catolicisme a Alemanya

Actualment hi ha a Alemanya uns 20 milions de catòlics. Abans de la guerra els catòlics passaven de 24 milions. Cal tenir en compte que segons el tractat de 1919 un nombre important de catòlics ha passat sota la sobirania d'altres estats. Alsàcia i Lorena han estat incorporades a França i una extensió considerable de territori de l'Est ha passat a Polònia. Es a Alemanya del Sud on es troben nuclis més importants de catòlics. En la resta de la república són escampats çà i enllà d'una manera desigual. A Berlín hi ha un gran nombre de catòlics. En una gran part de territori estan dispersats.

Les baixes

Els catòlics que passen sota el poder civil d'altres pobles no els perd pas l'Església, encara que facin minvar el nombre de catòlics d'Alemanya.

Durant els temps difícils de la guerra es varen registrar algunes claudicacions en alguns territoris alemanys. L'Oficina central d'Estadística, publicà unes dades molt interessants.

Els alemanys no amaguen els fets

Els nostres germans alemanys han reconegut no blement les baixes que es varen produir en aquells temps de follia.

El Dr. Suaren, director de la dita oficina, fa remarcar que les pèrdues més importants es varen registrar a les regions industrials del Rhur, de la Westphalie, de la Saxe i de la Silèsia. En aquests indrets els obrers varen passar una crisi religiosa. Aquesta crisi fou produïda per una decadència moral.

Apostasia aparent

Entre aquells que mai no s'han distingit per un fervor excessiu, es produeixen algunes apostasies aparents. Alguns obrers i altres que no ho són fan constar en els registres locals que no professen cap religió, per no pagar les contribucions a favor de l'Església. La majoria, però, d'aquests individus freqüenten el temple, i estan disposats a legalitzar llur situació. Les pèrdues més importants provenen dels matrimonis mixtes. L'any 1924 es varen celebrar en les esglésies catòliques 131.717 matrimonis, i d'aquests 19.157 foren mixtes. Aquests matrimonis són la causa d'algunes apostasies.

Guanys compensadors

Aquestes pèrdues són lamentables, però això no vol pas dir que disminueixi el nombre efectiu de catòlics. Si ens servim de les estadístiques de l'any 1924 veurem que les apostasies representen únicament un 1 per mil. Cal tenir en compte que en aquells temps hi hagueren moltes de conversions i

que 2.711 catòlics que havien apostatat varen penetrar novament dins la cleda de l'Església.

Les conversions

Abans de la guerra les conversions no eren gaire nombroses. Després hi ha hagut una reacció favorable. Actualment es registren cada any unes 70.000 ó 80.000 conversions. La majoria dels convertits provenen del Luteranisme. La xifra exacta de l'any 1924 és de 7.179.

Progressos catòlics

Un dels senyals de renovació és la creixença després de la guerra de les ordres religioses. L'any 1913, darrer any de pau, en la comunitat catòlica hi havia 6.430 sacerdots. Les estadístiques de l'any 1925 ens diuen que el nombre de sacerdots és de 11.125, o sigui quasi el doble. Malgrat la supressió quasi universal durant la guerra de les missions, en l'esmentat any hi havia moltes més missions que abans de produir-se la conflagració europea.

Creixença futura

Aquestes dades foren esmentades l'any passat pel cap luterà Dr. Mirbt, quan s'ocupava d'organitzar l'oposició al Concordat que es preparava amb la Santa Seu. Aquell sectari reconeixia la creixença del catolicisme.

Els que es mostren pessimistes perquè de vegades es registra alguna apostasia, cal que tinguin en compte que a Alemanya hi ha un bloc de 20 milions de catòlics, que combat aferrissadament el divorci i la limitació de naixements, que són la causa de la destrucció de la família.

La moral dels catòlics dona al món fills sans que més tard seran bons creients i bons patriotes. L'any 1924 foren batejats 450.000 infants catòlics.

Qui són els que se'n van?

Els sectaris reconeixen que els protestants que obren els ulls a la llum de la veritat són ànimes bones i els apòstates són l'escòria del catolicisme. Els protestants no han aconseguit mai que claudiqués una gran mentalitat o un gran esperit. En canvi, s'han passat al catolicisme homes d'un valor intel·lectual. Hem vist penetrar dins de la nostra cleda un escriptor formidable com Chesterton. Quins homes de talent hem donat els catòlics a les sectes protestants? No cap. Quan un home ens deixa no és pas per a volar vers regions més pures, sinó per a xipollejar dins les aigües tèrboles de la sensualitat. Si pels fruits coneixem l'arbre, quins fruits ens pot presentar el protestantisme? Si fem un paral·lel entre els grans esperits del catolicisme i el de les sectes, veurem que els nostres tenen la testa nimbada de llum i els sectaris estan submergits dins les tenebres.

J. C.

Del món del treball

La crisi del servei domèstic

No se'n fa cas, ni se n'escrui gens, d'aquesta crisi, i és una de les més importants i més dignes d'estudi.

De parlar-ne, ja se'n parla. Es la conversa ordinària de les "dones de casa". Allí on n'hi ha dues o més de plegades, allí es parla de la crisi del servei, queixant-se de les "minyones", contant-ne cada defecte i cada abús que esgarriren. Però cal escoltar per la seva part les minyones si vol fer-se cabal judici de l'aspecte moral d'aquesta crisi. Diuen cada penjament de llurs mestresses!

Tot ben escatit, pot dir-se amb termes generals que la bona mestressa fa bona serventa, i la bona serventa fa bona mestressa.

De totes maneres és cert que, avui dia, de noies de servei bones n'hi ha ben poques.

"Nos las mandan de los pueblos — ens deia una mestra de criades molt trempada — que no saben ni persignarse. Sólo saben bailar."

I si no sabessin més que això rai! afegim nosaltres.

I això que els balls que ballen són d'allò més dolent!

Les minyones que arriben de fora no saben res de ciutat, ni de les seves malícies, però prompte ho aprenen tot; i les minyones de ciutat ho saben tot massa.

No parlem de les "soldades" que demanen i van aconseguint, per exagerades que siguin. Vagin en compensació de les tan migrades que abans guanyaven. Parlem de les condicions de tracte que imposen.

L'altre dia deia una senyora amiga nostra que una minyona li exigí una habitació amb cambra de bany per ella sola, i altres condicions per l'estil.

Això no sorprendrà els qui saben que a París, per exemple, hi ha serventes que tenen servei propi, reben visites i les tornen, no fan més que les feines més fines i no saben què cosa és embrutar-se les mans.

Per aquests camins anem a Barcelona.

Per de prompte ja són innumbrables les famílies que no troben criades suportables. Moltes "mamàs" i no poques "senyoretetes" tenen de fer-se la cuina, fregar el pis, arreglar els llits, per les seves pròpies mans. Les serventes anomenades "interines" no donen l'abast per a substituir les ordinàries i són també de mal pelar.

Les causes d'aquesta crisi són de diverses menes. Fonamentalment totes les causes tenen caràcter moral, més que econòmic, i cal culpar-ne les famílies, particularment les mestresses de casa, tant com les mateixes minyones.

De com arriben aquestes dels pobles d'on són naturals, ja ho hem indicat i val més no parlar-ne. Valdria la pena que se n'informessin els zelosos promotors de les obres missionals...

Convé dir que gran part d'aquestes minyones tan desmanegades prové de terres llunyanes els noms de les quals no gosem tan sols indicar.

Solucions per aquesta greu crisi?

Religió, caritat i escoles.

L'empresa, que és vastíssima i força urgent, té de començar en els pobles d'origen. Si d'allí vénen les noies mig salvatges, aquí prompte es disfressen de civilitzades i s'acaben de perdre. N'arriben algunes que reneguen com carreterers i d'altres que han deixat

la innocència i els bons costums en les argelagues i els esbarzers comarcals...

Però si l'empresa de deslliurament i educació de les noies de servei ha de començar als pobles, ha de continuar intensament a la ciutat.

Aquelles generacions de serventes fidels, tan bones i arrapades com eura a les llars dels nostres avis, i de les quals encara se'n veu algun que altre exemplar valetudinari, estaven formades en el si de les respectives famílies cristianes, les quals consideraven i tractaven les seves minyones com membres de la pròpia família.

Mentre se les tracti com a éssers estranys, com a simples criades, com a noies servils de les quals se'n pot fer sac i sogra i se les pot llançar al carrer quan no es necessita, és inútil pretendre tenir bon servei, i totes les faltes que acumuli aquest són explicables, si no excusables i tot.

Per avui ja n'hi ha prou d'aquest capítol, i no cal pas posar-hi "es continuarà", perquè encara hi ha força més a dir. — A.

Conciliació social

Sovint donem noves d'aquest fenomen social de la conciliació entre patrons i obrers en el món del treball que venturosament es produeixen, sobretot a Anglaterra.

Sembla que es van acostant els temps d'una major comprensió entre els elements fonamentats de la producció. El fracàs absolut de les teories socialistes; l'aburguesament dels seus homes representatius; el fet fatal de què el socialisme perd en força doctrinal tot quant guanya en poder polític; la solidaritat, cada dia major, entre obrers i patrons a causa de les grans crisis econòmiques mundials; l'apaivagament de's odís i les males voluntats de classe que el temps, sedant, imposa a les dues bandes; i altres causes consemblants apressen la desfeta del socialisme intransigent i van amansint la duresa de cor del capitalisme infatuat, que ja va donant-se compte que el poder del diner té un límit en el poder de l'obrer i no és pas rei absolut del món del treball.

La pau industrial del món

Sobre aquest tema, germà de l'anterior, ha parlat en una recent i molt interessant conferència el senyor Pi i Sunyer, remarcant la intensa crisi que plana damunt les dues indústries essencials d'Anglaterra: El carbó i els teixits.

La situació actual d'aquestes dues indústries — diu el senyor Pi i Sunyer — és verament tràgica. Els salts d'aigua convertits en energia elèctrica i els pous de petroli, han enderrocats completament el negoci del carbó. El carbó avui és la víctima de l'electrificació. I pel que es refereix als teixits — afegeix — actualment els Estats Units i el Japó estan lliurant una aferrissada lluita amb Anglaterra per tal d'arrabassar-li els mercats més importants del món. I encara, per si això fos poc, hi ha un bon nombre de països que abans eren centres consumidors de teixits i que ara s'han convertit en nuclis de fabricació.

Segueix explicant el conferenciant com, per tal d'alliberar les indústries angleses de l'ensorrament a què estaven abocades, va reunir-se el dia 12 de gener

de l'any 1928, un congrés constituït per vint-i-vuit delegats patronals presidits per Alfred Mond i vint-i-vuit representants dels Sindicats obrers (o sigui dels "Trade Unions") acabats per Ben Turner, un dels més significats líders treballistes.

Aquest congrés, en el qual es va posar de relleu d'una manera evident l'esperit de cordialitat i de col·laboració existent entre els propietaris i els obrers anglesos, fou el primer d'un enfilall de congressos, conferències, entrevistes i reunions que s'han vingut celebrant fins a la data i que han constituït aquest moviment general en pro de la pau industrial que s'anomena el *mondisme*, perquè és Alfred Mond, representant dels patrons anglesos, el seu inspirador i apòstol incansable.

Aquest bell somni de la pau industrial i de la germanívola compenetració entre amos i obrers, ha sofert greus ensopegades — segueix el senyor Pi i Sunyer —. En una reunió general dels Sindicats obrers va presentar-se una proposició en el sentit de refusar les negociacions iniciades amb les classes patronals. Afortunadament, aquesta proposició fou rebutjada per uns tres milions de vots contra 600.000.

Però l'entrebanc més delicat — afegeix el conferenciant — el provocaren els mateixos patrons quan en una reunió que tingueren la Confederació General Patronal Anglesa i la Federació Patronal d'Indústries Britàniques, acordaren anullar totes les negociacions tingudes fins aleshores i recomençar de bell nou a parlamentar amb els Sindicats.

Això — diu el senyor Pi i Sunyer — fou indubtablement un pas endarrera enorme. Però la tenacitat d'Alfred Mond, propulsor del moviment, no per això s'afeblí, i el passat mes de maig es reuniren en una nova conferència obrers i capitalistes. Regnà la mateixa exemplar cordialitat i es va nomenar una comissió mixta que oportunament presentarà un extens informe després que haurà estudiat detingudament els següents punts que foren acordats en principi:

Primer. Reconeixement incondicional dels Sindicats obrers i dels Sindicats patronals.

Segon. Prohibició absoluta en els patrons de pendre represàlies amb els obrers per afers d'ordre social.

Tercer. Creació, a Anglaterra, d'un Consell Nacional Industrial amb la missió de protegir les indústries britàniques i de prevenir els conflictes socials.

Quart. Racionalització de la indústria segons les normes que a aquest fi ve dictant l'Oficina Internacional del Treball que funciona a Ginebra.

El senyor Pi i Sunyer acaba la seva conferència afirmant que està segur que aquesta abraçada d'amor que han començat a donar-se els patrons i els obrers anglesos, vindrà a ésser com una mena d'estel precursor del sol de la pau industrial que ben aviat illuminarà tota Europa.

Ço que avui fa Anglaterra — diu — ja comencen a fer-ho, també, Austràlia i Suècia. I no cal amagar — segueix — que l'haver guanyat les eleccions els laboristes és quelcom que donarà un impuls definitiu a aquest magnífic acostament del capital i el treball.

No podia ésser d'altra manera — són les darreres paraules del senyor Pi i Sunyer —. A la curta o a la llarga, el capital i el treball, aquestes dues potències que governen l'economia del món, havien d'acabar esborrant les lluites estèrils que han sostingut amb una afectuosa, magnífica i formidable encaixada de germans.

Llum i tenebres

D'un diari de la nit, *essencialment liberal* en trec el següent paràgraf, el qual fa referència al districte cinquè:

"La llum faria impossible molts vicis, molts pecats, moltes vergonyes. Moltes misèries potser també! La llum és el millor remei contra tots els embuixaments del crim, de la luxúria, de la superstició."

Encara que ens separi de l'autor de les anteriors ratlles una ampla llacuna ideològica en aquest punt determinat, ens adherim sincerament a aquesta petició. Si les escenes vergonyoses que es desenrotllen en certs carrers del que se'n diu ara barri xinès, tinguessin la il·luminació d'algunes vies de l'Eixample, potser llavors la gent es donaria compte d'aquest cranc que fa tants anys rosega el cor de la ciutat i hom procuraria de cercar o aplicar el remei per a combatre aquesta plaga homicida.

No es pot admetre que un barri de la ciutat hom l'habiliti per a femer i serveixi de dipòsit a tota mena de detritus i de viver a infinits paràsits. Segurament que la manca de llum impedeix al metge veure els estralls que produeix aquesta llaga, en el cos social. Inundem-la de claror, de claror ben forta; però no amb l'afany que els raigs de les làmpares l'hagin de curar, sinó perquè la *Higiene* es faci ben bé càrrec d'aquests focus d'infecció, que van prenent carta de naturalesa a les ciutats populosos.

* * *

L'alludit periodista, en l'article esmentat ens diu també: "I cal convenir que ningú encara no ha escrit cap obra amb propòsits *verament honorables*, sobre aquesta zona tèrbola i pútrida de la nostra ciutat... Del seu horror, del seu vilipendi, ningú no n'ha extret altra cosa que un afalac per les curiositats malsanes, o un trist aliment pel melodrama sentimental."

Si aquestes paraules justes, justíssimes, les haguéssim escrit nosaltres indubtablement hauríem rebut una de tantes escomeses a les quals malauradament ja estem acostumats.

El periodista esquerrà, l'escriptor irreligiós afirma que no s'ha escrit cap obra amb propòsits *verament honorables* d'aquests centres de vici i de misèria.

Davant d'aquesta acusació com queda la dignitat de la classe?

L'altre dia un estimat amic meu, en un article titulat "Maneres", publicat en un popular diari, preconitzava amb motiu de les informacions periodístiques de crims esgarriposos, "una censura, però, que no s'exerciria damunt de les galerades, sinó que lliurement, noble exercici mental, el periodista i l'escriptor conscient l'imposaria com una regla, fonamental dels motllos intel·lectuals de la seva obra notada".

El nostre escepticisme en aquest ram, no ens permet pas compartir l'opinió del nostre amic. Quan les obres dels Pitigrilis i Dekobras, quan tota una sèrie de revistes pornogràfiques nacionals i estrangeres, inunden quioscos i llibreries, preconitzar una

auto-censura moral, ens fa el mateix efecte que picar el ferro fred.

L'afany de la popularitat fa que molts autors es- criguin solament de cara a la galeria. El periodista esquerrà ens parla de què la llum és el millor remei contra la luxúria. No som pas nosaltres de la mateixa opinió. Els cabarets i restaurants de nit no es mostren pas enemics d'una il·luminació pròdiga. Si en el cas particular del districte cinquè pot arribar a constituir un ingredient del remei heterogeni que ha d'higienitzar-lo, no podem pas esperar que ella sola faci el miracle. Les miasmes d'aquest barri de sutzures, han infeccionat tota la ciutat en forma de llibres i publicacions fastigoses.

Què cal fer per oposar-se a aquesta allau destruc- tora?

Trucar a la porta de la dignitat de l'escriptor?

Un sacerdot francès abrusat de santa ira, no va trobar altre remei que recórrer a la violència, des- truint totes les publicacions pornogràfiques que po- dia i que es posaven a l'abast de les seves mans; però aquest procediment va portar-lo mantes vega- des als calabossos de les delegacions de policia.

La censura literària que s'exerceix a Anglaterra, no ha impedit pas el desenvolupament d'aquesta na- ció, ni ha evitat que de la ploma dels seus escriptors en sortissin obres mestres. Que aquest règim dona- ria lloc a molts abusos i a moltes incongruències, en tenim la completa seguretat, però valdria cinquanta mil vegades més això que contemplar el denigrant espectacle d'un infant que devora amb esguard lu- xuriós la portada d'un periòdic fastigós penjat en un quiosc de la Rambla o en qualsevol dels subur- bis.

Molt bé està que ens preocupem d'aixecar el ní- vell moral del districte cinquè de la ciutat, però no fóra pas sobrer que tots poséssim les nostres forces per higienitzar el districte cinquè de la literatura.

Quan un mal ha posat arrels, la seva cura no és pas cap cosa fàcil ni còmoda. Les operacions qui- rúrgiques sempre són doloroses i si els escriptors liberals, troben que certes *novelles corruptores són gairebé criminals*, en creure nosaltres en la seva sin- ceritat, no els han d'espantar ni fer escarafalls dels remeis que poden curar per més radicals que siguin.

JOAN BAGUENY

L'actitud de «Mirador»

Ja fa molt de temps que amb una insistència colpi- dora el periòdic *Mirador* pretén ferir-me amb la llança poc noble del greuge. No volem pas negar a aquella publicació el dret de combatre la nostra ideo- logia. Si nosaltres els combatem ells tenen el dret indiscutible de defensar-se. Però creiem que els atacs han d'ésser nobles. Per a combatre un adversari no hem de recórrer mai a la calúnnia ni a la insidia.

El senyor Brunet, que és un home d'honor, haurà de reconèixer que és molt poc cavaller llençar per terra l'honorabilitat de l'adversari.

Mirador diverses vegades parlant de mi ha barre- jat el nom de Maria Bonshoms, en una forma que puguin creure aquells que ignoren que és un pseu- dònim que existeix entre els dos una gran amistat. Fins ha tingut la gosadia d'estampar el meu nom a continuació del de Maria Bonshoms, fent creure que estem units amb vincles que ultrapassen els límits de l'amistat.

No és això una infàmia? Pot permetre el senyor Brunet, que coneix la moral cristiana, que sigui po- sada en dubte l'honorabilitat d'un escriptor catòlic que no ha comès altre delictes que defensar ardida- ment l'espiritualitat cristiana?

Els que em coneixen no dubtaran de mi; però no poden pensar malament els lectors de *Mirador* que ignoren que no existeix Maria Bonshoms? Es pro- pi de cavallers valer-se de l'equivoc per a llençar damunt el llot la reputació d'un escriptor?

No fa molt de temps que l'illustre publicista Far- ran i Mayoral es planyia enèrgicament que *Mirador* li atribuís la paternitat d'uns versos que no havia escrit.

Ara s'ha repetit el fet. Per a combatre un article meu publicat damunt les planes d'un diari local, m'atribueixen frases que jo no he escrit. On he es-

crit jo, per exemple, que l'escuma del mar és feta de llet? Reto el senyor Brunet que demostrï que és meva aquesta imatge carrinclona. Mai no haviem arribat a un nivell tan baix. No em considero intan- gible. Els que escrivim pel públic estem exposats als blasmes d'aquells que no opinen com nosaltres. Però no s'hi val, senyors, a calumniar. Llegeixi el senyor Brunet el meu article i veurà com jo mai no he es- crit les frases cursis que m'atribueixen.

No penso insistir més sobre aquest assumpte, però estic disposat a evitar que *Mirador* segueixi llençant per terra la meva honorabilitat. No crec que sigui massa demanar que *Mirador* no m'escometi amb l'arma innoble de la insidia.

J. CIVERA I SORMANI

Institut pro obrers sense feina

Cada dia té més prestigi aquest benemèrit Insti- tut que fa un bé immens a la classe obrera.

En poc temps ha proporcionat treball a molts obrers sense feina i ha socorregut els més necessi- tats.

Caldria ajudar econòmicament una entitat que rea- litza una missió eminentment social.

Un estimat col·laborador ens ha tramès cent pes- setes que hem tingut el gust de lliurar a la Junta de l'esmentat Institut.

LOURDES

La ciutat miraculosa

Els que vulguin saber què cosa és la folia de la pietat que vagin a Lourdes. Davant la Gruta on blanqueja la Verge damunt els murs ennegrits, un hom oblida totes les coses del món.

Els que es consideren dissortats perquè han conegut la fiblada de la dolor, que esguardin els malalts que són submergits dins l'aigua miraculosa de les piscines de Lourdes. Aquelles pobres desferres humanes us diran que sofreixen molt més que vosaltres. Si heu anat a Lourdes amb el propòsit de demanar a la Verge blanca que faci lleugers els vostres dolors, quan us trobareu davant d'aquells malalts pàl·lids, depauperats, amb la mirada trista com la flama d'una llàntia que s'apaga, oblidareu les vostres petites afliccions i no sabreu fer altra cosa que pregar amb els ulls amarats de llàgrimes perquè la Verge faci caminar els tolits i il·lumini les nines mortes dels pobres cecs.

Si presencieu com els malalts són conduïts a les piscines i no ploreu és que sou completament insensibles. ¿Qui és capaç de contemplar serenament aquell espectacle? Entorn dels malalts preguen els peregrins i canten cants religiosos. Alguns peregrins preguen amb els braços en creu.

Quan els malalts eren arreglats, vaig cloure els ulls i em va semblar que el bon Jesús amb la túnica resplendent s'aturava davant de cada malalt i els posava la mà damunt el front. Els malalts somreïen i alguns abandonaven la llitera i seguien les petjades de Jesús.

Si a l'hora foscant us trobeu davant la Gruta sentireu un goig tan inefable com si ja no fóssiu d'aquest món. Les aigües blaves del riu Gave remoregen un poc més enllà i dalt del cel tremolen els estels. Davant la Verge brillen les petites flames dels ciris i les flors perfumen els aires.

En aquella hora de misteri que les tenebres de la nit van embolcallant la terra, us aneu deixant de totes les coses del món. Heu oblidat completament que darrera d'aquelles muntanyes, on l'herba té una verdor de maragda, hi ha ciutats tumultuoses en les quals viuen els homes en un estat d'inconsciència. Si en aquells moments de quietud i de silenci us recolliu dins el santuari de la vostra ànima, amb les ales de la fantasia podreu allunyar-vos de la terra. Als vostres peus s'obrirà un abisme i cauran al fons totes les coses passatgeres i moridores del món.

L'oració puja cap al cel com un encens suau i olorós. Caldria únicament un petit esforç per esquinçar el vel que no ens deixa veure les resplendors de la glòria.

A Lourdes tots els homes són germans. Els peregrins s'estimen i preguen en comú perquè tots són fills d'un mateix Pare que és al cel. Heus ací la veritable fraternitat. Veieu passar un grup de peregrins estrangers i els allargàreu la mà com si els conegués de tota la vida. Tant se val que siguin belgues com bretons. El vincle de la fe els uneix tots.

La processó Eucarística és tal volta l'acte més impressionant. A l'esplanada són arreglats els malalts. En retornar els peregrins de la processó es col·loquen davant la Basílica. En mig de la plaça els sacerdots representatius de cada peregrinació diuen en veu alta les invocacions que els peregrins repeteixen dues i tres vegades. Els malalts són beneïts amb el Santíssim, mentre milers de peregrins diuen amb llàgrimes als ulls: Senyor, us adorem! Senyor, creiem en vós! Sagrat cor de Jesús, tingueu pietat de nosaltres! Senyor, si vós voleu podeu curar-me!

L'emoció és encara més intensa quan els peregrins diuen amb els ulls fets als malalts: Senyor, feu que hi vegi! Senyor, feu que hi senti! Senyor, feu que camini! Senyor, diguen una sola paraula i seré curat! En aquells moments voldrien abraçar els malalts i donar-los una alenada de vida per tal d'alliberar-los del jou del dolor.

Els detractors de Lourdes haurien de presenciar aquests espectacles. Hi ha gent que únicament es fixa en les petites anècdotes. Us diran que hi ha moltes botigues i que la gent mercadeja amb els objectes religiosos. Aquestes coses no m'interessen. Penetreu dins el recinte de la Gruta, i oblideu el que passa al seu entorn. És natural que els comerciants aprofitin totes les arribades per a fer bons negocis. El brill de l'or sedueix els homes de totes les latituds.

Hi ha tantes de bel·leses a Lourdes que oblideu les imperfeccions dels homes. Abans d'abandonar la ciutat on constantment floreix el miracle, vaig voler visitar la casa de la Bernardeta. Aquesta donzella ha donat als homes una lliçó d'humilitat. Era la més pobre i la més humil de Lourdes i, no obstant, la Verge la va convertir en la seva confident. Els superbiós no traspassaran la llinda de les portes del cel. Per a contemplar la faç serena de Déu, cal que ens posem damunt el front una mica de cendra.

El sopluig de la Bernardeta, és una pobre cabana. Un poc més enllà hi ha una casa també molt senzilla, de la qual fou foragitada la Bernardeta i la seva família perquè no podien pagar el lloguer. Els veïns de Lourdes no volien creure que la Mare de Déu s'aparegués a una donzella tan pobre. No sabien que Madona Pobreza porta una túnica molt refulgent i que és agradable als ulls de Déu.

Aziat veurem la Bernardeta als altars amb la testa nimbada de llum. Portarà la corona immarcescible dels sants. Quina santa més humil! Acoteu el cap els que porteu al damunt el mantell de porpra de l'orgull. Aquella donzella dolça i gentil, que flaireja a romani, ha arribat ja on mai vosaltres no podreu arribar.

Oh Verge de Lourdes, apiadeu-vos dels que tenen l'ànima malalta. Si il·lumineu els ulls dels cecs, feu brillar també l'esperit d'aquells que viuen submergits dins les tenebres del pecat.

Comentaris

El 29 de juny a Mèxic

Així com en les tristeses i les persecucions ens recordàrem sovint dels germans nostres de Mèxic, així ara volem recordar-nos-en també en el seu moment de glòria i de joia.

Oh, i com devia ésser inefable aquesta joia dels catòlics mexicans el dia 29 de juny, diada de Sant Pere i Sant Pau, en retrobar-se dins les seves esglésies, dins la Casa de Déu, al cap de tres anys de no haver-les pogut visitar i en poder adorar la Santa Eucaristia públicament, obertament, perquè ocultament, com els màrtirs a Roma, mai no deixaren de fer-ho!

Precisament fou la festa dels Sants columna de la Fe i la festa del Pontificat el dia escollit per a retornar a la Casa del Pare. Als peus del Déu vivent pogueren ratificar aquella llur fe que no els havia abandonat durant aquests anys de persecució, més forta ara, més ferma ara, com trempada pel foc i la sang.

I els noms dels germans màrtirs amb quina devoció devien ésser repetits pels catòlics mexicans, que han escrit una pàgina gloriosa, de persecucions i sense defallences dins l'Església nostra Mare! Sens dubte la pàgina més gloriosa dels temps moderns.

I com la joia dels mexicans no dura un sol dia, acompanyem-los nosaltres des d'aquí. I ajudem-los espiritualment perquè poc a poc, amb seny i assistits de Déu, vagin resolent tots els problemes, un per un, ja que, amb tot i la relativa llibertat obtinguda, són encara innombrables i profundíssims els problemes que els resten a resoldre.

Una nit d'adoració al Fort-Pius.

Un dia, en aquesta barriada mig deshabitada, llavors encara, de la nostra urbs, floria una església senzilla, humil, però plena de gràcia i de dolçor. Estava dedicada a Nostra Dona del Roser, i això sol ja la feia popular des del moment de la seva naixença.

Aquesta esglesiola, ajuda de Parròquia, s'ha anat nodrint, espiritualment nodrint. I a la vegada que els altars del seu recinte ample i senzill, han anat florint-hi confraries, escoles per a quitxalla. I avui el culte hi resulta ja del tot complet mercès a l'actuació d'uns sacerdots apostòlics i treballadors infatigables de la vinya de Crist.

Darrerament, en la nit de la Diada dels Sants Apòstols, l'Adoració Nocturna de Barcelona, tan nostra, tan pairal en tots sentits, ha establert allí un Torn dels seus que tots els segons dimecres de mes acompanyarà en les hores de la nit a Jesús Sagramentat solemnement exposat.

I com era encisador l'acte! L'Església plena de devots, rublerta de llum i de càntics, curulla d'oracions i d'afectes al Déu-Hostia, semblava una llàntia vivent, amb foc inextingible, dins la Barcelona que durant aquelles hores es llençava per carrers, places i jardins celebrant la tradicional Revetlla de Sant Pere, no sempre dins la més estricta correcció moral!

Oh, sort en tenim en aquestes grans urbs moder-

nes, plenes de vicis i d'estralls del vici, d'aquestes cledes que com encensers aixequen a Déu la fumero-la de la virtut i del desgreuge!

Però, lectors, és que hi pot haver plaer semblant al plaer de restar unes hores en un d'aquests recers divinals, lloant Déu i acompanyant-lo en la Seva solitud? Es que el món pot oferir una emoció semblant?

Tenim la seguretat que els homes increients, els creients però descuidats, no coneixen la part més fortament amable de la vida, la part més deliciosa de l'existència. Oh, i quin món de goigs es tanquen a ells mateixos!

Altre cop la baixa polèmica

La publicació del primer volum del llibre d'En Josep Pla, "Cambó", va aixecar una forta polèmica.

Suara, l'aparició del segon volum del mateix llibre ha fet altra vegada vibrar certes plomes, però no amb complaença de cap mena, sinó amb un verí i amb un odi poques vegades sentit en altres afers.

Per què? La primera vegada se'ns va dir que uns mots d'En Pla sobre Pi i Margall n'eren la causa. Ara, de mots semblants no se n'hi han trobat. I amb tot, la polèmica ha tornat. Per què?

El nom de l'autor ha esdevingut bandera de guerra per a la gent d'esquerra de Catalunya. El so! fet d'haver desobeït un dia les directives d'un demòcrata com En Rovira i Virgili, el feren incórrer en l'odi d'ell, odi que es va manifestant en cada ocasió possible, per minsa que sigui.

I no cal dir com el nom d'En Cambó no és agra-dós tampoc als homes de certa esquerra plena de bilis i d'esperit negatiu. No els sembla a aquests senyors que la serenitat s'hauria d'imposar, sobretot en les actuals circumstàncies? No els fa l'efecte que aquestes campanyes serveixen principalment per a fer de la figura del polític català quelcom de més interessant cada dia que passa? I no els sembla, finalment, que les circumstàncies actuals no són massa a propòsit per a la manifestació de petites misèries i d'intencions poc patriòtiques?

Tots la recordem la trista història de l'esquerra catalana d'altres temps. No cal que el senyor Rovira es dediqui a explicar certs fets per tots els d'aquella època massa jutjats ja, sobretot per les seves conseqüències tristíssimes. L'andòdota que ara el senyor Rovira pretén posar altre cop a discussió podrà ésser interessant, si es vol, des del punt de mira de l'historiador. Però el fet viu, present en tots, és massa recordat en conjunt per la nostra generació perquè ningú ens el vulgui canviar ni fer canviar.

I de certes actuacions polítiques, tingui-ho present el senyor Rovira no n'és precisament En Pla l'historiador, sinó que n'és la mateixa consciència col·lectiva dels catalans de seny recte i que saben jutjar objectivament els fets.

Això és precisament el que dol al senyor Rovira i companys d'equivocacions polítiques, que no pas les apreciacions d'En Pla!

I d'aquí ve el dolor i d'aquí ve l'escomesa cada cop que, directament o indirectament, es comenta el fet!

Opinions d'altri

El *Diario de Barcelona* ha publicat un interviu amb el Sr. Vidal i Guardiola sobre els arbitris extraordinaris de l'Exposició. Heus aci el que ha dit el notable economista:

—Muchos oyentes y lectores han quedado perplejos sin poder adivinar si en relación con el desarrollo financiero de la Exposición, había usted dirigido elogios o censuras a la Dirección de la Exposición y a la Alcaldía de Barcelona. ¿Quiere usted hacer el favor de aclarárnoslo?

—La respuesta es muy sencilla. Si lee usted atentamente las notas de mi conferencia, que sometí a la censura, encontrará usted un reproche y un elogio.

El reproche se refiere al "retraso y lentitud con que los organismos barceloneses interesados han tramitado todo lo relativo a la aportación del Estado". El contraste con Sevilla es evidente. El problema financiero no es de hoy y sería muy cómodo que las generaciones se divadiesen el trabajo cuidando unas de gastar mucho dinero en obras públicas de todas clases con la consiguiente popularidad, honores y recompensas que ello trae consigo, dejando a otras generaciones la espinosa tarea de aumentar los tributos con la consiguiente impopularidad.

Dije claramente en mi conferencia que de ello no podía acusar a nadie concretamente por cuanto era triste tradición barcelonesa desde la Exposición de 1888. Lo que sí debía decir y dije es que el interés de Barcelona exige no se repita tan pernicioso costumbre.

Y como con motivo de un reciente viaje a Madrid hube de enterarme de que era virtualmente un hecho la concesión a Barcelona de auxilios del Estado proporcionalmente equivalentes a los que se han concedido a Sevilla, no pude menos de dirigir un elogio a los que hube de suponer iniciadores de las gestiones encaminadas a tal objeto.

Es más. Como la orientación de mi conferencia era (y así lo dije al principio de mis palabras) eminentemente constructiva, pues con los intereses de nuestra querida ciudad nadie tiene derecho a jugar, yo, antes de dar mi conferencia, procuré reunir la información más completa posible y los representantes de las Entidades económicas barcelonesas, que tan patrióticamente se han portado en este asunto, me guardarán de mentir si yo digo aquí públicamente que, al discutir la cuestión de los arbitrios — para mí tan pequeña y accidental — todos ellos tuvieron la satisfacción de oír de labios autorizados indicaciones muy concretas en el sentido de que el Gobierno sabría apreciar el esfuerzo de los contribuyentes barceloneses por una parte y la alta significación de la Exposición de Barcelona por otra, y sabría sacar, apoyado en recientes antecedentes, las naturales consecuencias de su convencimiento.

—Desprendimos de sus palabras, veladas quizás por una excesiva discreción, una disconformidad con las fuentes de ingresos elegidas para nutrir el presupuesto extraordinario de la Exposición. ¿Creía usted posible un plan mejor?

—La premura del tiempo y mi propósito, que creo haber cumplido, de ceñirme exclusivamente al tema de mi conferencia, me impidieron tratar este punto que considero de enorme interés, no tanto — eso sí que lo dije — en relación con los arbitrios extraordinarios que, al parecer, por una sola vez habrán de pagar los barceloneses, sino en relación con la reforma total de la Hacienda Municipal que no puede ya hacerse esperar mucho.

Hice hincapié sobre dos aspectos: el de la excesiva carga que pesa sobre la contribución industrial y el perjuicio que sufren precisamente aquellos que han sostenido que los impuestos viejos aunque sean malos son mejores que los buenos por el solo hecho de ser nuevos, y la gran importancia de los ingresos de carácter indirecto en los arbitrios de la Exposición y en toda la Hacienda Municipal.

—¿No cree usted que la orientación marcada por el

nuevo Gobierno laborista inglés en el sentido de una acentuación del impuesto directo tendrá sus repercusiones en España?

—Es muy probable. Pero no me atrevo a afirmar que nuestra generación pueda contemplar la transformación completa del sistema tributario español, tanto del Estado como de los Ayuntamientos.

Cuando un país ha conseguido establecer un impuesto general que, con mayor o menor perfección técnica, representa un gravamen sobre la capacidad de todos los ciudadanos, distribuido equitativamente en proporción a su capacidad contributiva, la presencia de gastos extraordinarios plantea un problema bastante sencillo: se aumentan las tarifas que vuelven a rebajarse cuando pasa la necesidad extraordinaria.

En Europa van quedando muy pocos países que no tengan ya un impuesto general directo que realice esta función. En cada país se ha seguido para la reglamentación de ese impuesto una orientación distinta; pero en el fondo todos van a lo mismo.

Y hay que advertir que en una u otra forma ese impuesto general del Estado sirve de base para una parte importante de los ingresos municipales que, por consiguiente, se reparten también de acuerdo con la capacidad de los contribuyentes. Inglaterra era una excepción por haberse aferrado a un impuesto municipal de inquilinato de tarifa y reglamentación brutales que aquí parecían fantásticos. Pues bien, la reforma implantada recientemente por el último Gobierno conservador — y que en este punto no será probablemente destruida por el Gobierno laborista — representaba una acomodación al que podríamos llamar criterio continental.

En nuestro país falta la preparación técnica para ir al impuesto general directo, pero falta sobre todo la preparación psicológica.

—Fué usted muy poco explícito en sus manifestaciones acerca del programa de reforma de la Hacienda Municipal. ¿Podría usted darnos una anticipación del mismo?

—Fuí poco explícito por obligada discreción y por carecer de datos recientes. En cinco años pueden haber pasado muchas cosas que yo ignore.

Lo cierto es que en los últimos cuarenta años sólo se ha hecho una reforma de la Hacienda Municipal que merezca este nombre: la de 1919. Sus efectos se hicieron sentir hasta el punto de que el presupuesto formado bajo la alcaldía del señor Alvarez de la Campa fué el único presupuesto nivelado que conoce la historia del Ayuntamiento de Barcelona.

Las implacables exigencias de los tiempos han convertido en insuficiente una reforma que entonces fué tachada de durísima. Y como la vida no se puede detener, hay que pensar en otra reforma.

¿Orientaciones? Dije algo de ello en mi conferencia en la Asociación de Contables en el pasado invierno: la Hacienda del Estado debe empezar por devolver a las haciendas locales lo que les ha quitado. Con ello recuperará el Ayuntamiento de Barcelona quizás ocho millones de pesetas.

Después, ha de hacerse sentir en las Haciendas municipales la reforma de los impuestos indirectos del Estado que, por muy modestos que sean, han de permitir a los Ayuntamientos de las grandes capitales aumentar la cifra total de sus ingresos suprimiendo una serie de impuestos y arbitrios, derechos y tasas, pequeños, caros, ridículos y molestos.

También es de suma importancia el establecimiento de una relación entre el valor del suelo y la Hacienda Municipal. Hablamos del problema de la vivienda y no nos damos cuenta que hemos dejado pasar la ocasión más preciosa para resolverlo. En efecto, por el solo hecho del aumento general en el coste de construcción de las nuevas casas, ha aumentado el valor de la renta de las antiguas. Aún reconociendo que hay excepciones, es lo cierto que, por regla general, los alquileres tienden al equilibrio. El ejemplo de Alemania con la Wohnungs-

bauabgabe debería haber sido imitado por nosotros. Hoy es tarde. Pero así como en los planes de reforma de París (véase el reciente número extraordinario de *L'Europe Nouvelle* con interesantes datos sobre las principales ciudades de Europa y América) no se puede prescindir del establecimiento de una relación entre el valor del suelo y la Hacienda Municipal, así tampoco debería prescindirse de ello en Barcelona.

Claro es que a mi juicio las reformas tributarias municipales deberían realizarse sincrónicamente en todas las principales capitales. De otra manera la posición de Barcelona sería cada día más difícil y su fama de ciudad carísima se acentuaría con graves peligros para sus intereses.

Y, finalmente, queda otro capítulo, muy interesante pero muy delicado: el de la relación entre los servicios públicos y las Haciendas Municipales.

Hace muchos años que vengo escribiendo sobre este tema y, a pesar de la corriente general, puedo reprocharme muy poco en el sentido de un municipalismo inconsciente cuyos inconvenientes saltan a la vista. He dicho siempre que un Ayuntamiento moderno y bien administrado tiene mil formas no sólo de respetar los derechos e iniciativas de las grandes empresas de servicios públicos, iniciativas que, no sólo en lo técnico sino incluso en lo económico, considero indispensables para el progreso de aquellos servicios, sino que es fácil encontrar fórmulas en virtud de las cuales se establezcan entre los Ayuntamientos y esas empresas formas de colaboración que aseguren simultáneamente la mejora integral de los servicios y una prudente participación de las Municipalidades en el rendimiento de los mismos, sobre todo en la parte en que ese rendimiento no tiene ya la naturaleza económica de un interés del capital ni de un beneficio de empresario, sino que cae ya dentro del concepto de renta diferencial.

—Habló usted de la diferencia entre el déficit financiero y el déficit económico de la Exposición. ¿Qué quiso usted decir con ello?

—Que Barcelona puede recuperar con creces las inversiones hechas y por hacer en y con motivo de la Exposición. Para ello sólo hace falta que al lado de la concepción artística, que respeto y encomio, y de la concepción turística, que considero muy interesante pero siempre secundaria, se dé a la propaganda de la Exposición en España y en el extranjero un sentido económico moderno, facilitando a barceloneses, a forasteros y a extranjeros la comprensión de la que considero finalidad esencial de la Exposición: hacer de Barcelona un director y propulsor de la intensificación de la vida española que necesita urgentemente en todas sus ramas una mejora de rendimiento que unas veces exige mejor organización, otras mejor utillaje, otras mejores medios auxiliares y siempre mejor cultura.

—Al principio de su conferencia habló usted de que quería tratar públicamente el problema de la crisis de la industria algodonera. Sorprendió el anuncio a muchos que consideran este tema muy alejado de sus aficiones. ¿Darán usted pronto esa anunciada conferencia?

—Crea usted que fué para mí una verdadera pena no poder dar una conferencia con dos temas. De poderlo hacer, habría dedicado con gusto media hora a la crisis de la industria algodonera.

Como estudiante de cosas de economía considero que la crisis de la industria algodonera no es un tema que interese solamente a los fabricantes. Nos interesa enormemente a todos.

Es una desgracia que en nuestro país el consumidor, que en definitiva es el que paga, no tenga casi nunca voz en las juntas y conciliábulos que tratan de problemas económicos.

Quizá voy a decir una herejía, pero así como yo concibo la posibilidad de estudiar los problemas del consumidor despreciando los del productor, no concibo en cambio un estudio completo de los problemas del productor con desprecio del punto de vista del consumidor.

Esta consideración vale sobre todo para los países proteccionistas porque en ellos los productores exigen de los consumidores lo que podríamos llamar anticipo forzoso de colaboración en forma de aumento de precios asegurado por los derechos de Aduana. Esta colaboración debe completarse, a mi juicio, con un estudio en público de los problemas de las industrias respectivas.

Yo no soy antiproteccionista, pero creo que la política proteccionista impone graves deberes y enormes responsabilidades a los industriales que del proteccionismo se aprovechen. Y creo que debe estudiarse en público si parte de la crisis de la industria algodonera se debe al incumplimiento de esos deberes y al desconocimiento de esas responsabilidades.

Me choca — y conste que soy un externo en el sentido más radical de la palabra — que se hable de obreros sin trabajo en la industria algodonera cuando todos conocemos las fábricas con turno por lo menos doblado, con turno de noche, etc., etc. Me choca que se hable de las deficiencias de nuestra maquinaria y que al mismo tiempo se organice un mantenimiento casi indefinido de la maquinaria vieja. Me choca que se critique tanto el individualismo y que tropiecen con tantas dificultades los esfuerzos interesantísimos e inteligentísimos que conozco en el sentido de una organización de la industria algodonera.

La actuación del Comité Regulador, que los externos podemos seguir gracias a la lectura del Boletín que publica (en el que, lo digo sinceramente, al lado de los textos oficiales y de nutridos estudios sobre el extranjero, encuentro a faltar estudios descarnados sobre la situación de nuestra industria) merece detenido estudio y respetuoso pero sincero comentario.

Estoy reuniendo datos. Me ayudan buenos amigos. Veré si en otoño estoy en condiciones de poder dar esta conferencia que he prometido a algunos de los que tan desinteresadamente están ayudándome en mis estudios.

Del día de la bona Premsa

El dia dedicat a la premsa catòlica, 29 de juny, que per cert es celebrà degudament a Barcelona, ens sorprengué nostre estimat confrare, *El Correo Catalán*, amb un superb número extraordinari en el qual donava compte d'una nova quasi tan falaguera per a ell com encoratjadora per a quants es preocupen del progrés de la bona premsa a la nostra pàtria.

Nostre tan antic com robust col·lega anunciava als seus lectors i amics, i als catòlics d'arreu, amb una exultació ben natural i efusiva, la compra de la cèntrica i espaiosa casa en què fa alguns anys installà esplèndidament la seva gran rotativa i totes les dependències del diari.

Ja té domicili propi i adequadíssim el nostre car col·lega.

A la bona nova de l'aparició d'un diari catòlic català, *El Matí*, que vàrem donar fa pocs dies, avui podem afegir aquesta altra. El veterà col·lega qual vida de fecunds combats en pro de la Religió i la pàtria resumeix la vida política, religiosa i social semi-secular de Barcelona, afirma amb aquesta adquisició la seva viril robustesa i el seu ferm propòsit de continuar la defensa dels principis bàsics de l'ordre social i els pairals principis, mai no preterits per ell.

La premsa catòlica barcelonina està d'enhorabona. La diada de Sant Pere, consagrada a la bona premsa, enguany deixarà rastre.

Vet aquí el millor discurs que podia fer-s'hi. Ja està fet i per molta anye.

FETS DE LA SETMANA

Els comentaris i els entusiasmes pel salvament dels tripulants del *Dornier 16* encara perduren, i pot ben dir-se que hi ha pres part tot el món; fenomen característic dels nous temps en els quals anem entrant insensiblement i que han d'ésser ubèrrims en fruits de benedició. La constant afirmació de la solidaritat humana i la contínua efusió de sentiments nobilíssims universals entre homes de tots els pobles i totes les races, porten lògicament a una vida internacional del més pur espiritualisme cristià, per més que encara faci por de parlar-ne...

Cal, però, deixar-nos de filosofies afalagadores i lliurar-nos a la prosa vil de la política diària, la qual aquesta setmana ens ofereix, a part de les manifestacions del goig oficial i popular per la troballa dels aviadors perduts, altres manifestacions interessants, com la feta respecte l'informe negatiu sobre el patró or pel cap del Govern, qui no l'estima concloent ni conforme al criteri oficial. Acarona el Govern el generós propòsit de revalidar la pesseta i establir el patró or, coses ambdues que tothom voldria.

Les primeres sessions de l'Assemblea Nacional Consultiva han estat més cabals del que esperava la gent. Les declaracions d'En Primo de Rivera han revifat les esperances dels qui somien amb una política nova de caire democràtic i moviments ràpids.

Aquells que donaven per inútil aquest nou assaig de Parlament, ja es poden haver convençut que més val això que res. Solament els discursos del senyor Ayats i del senyor Monedero absolen l'Assemblea del pecat d'origen.

Del projecte de Constitució ja n'hem parlat aquí, i bé el recordaran els nostres lectors. Avui per avui val més parlar de les xifres optimistes donades pel Govern respecte la marxa dels Pressupostos en el primer semestre d'exercici. S'han cobrat 1.823 milions de pessetes i se n'han pagat 1.746. Aquestes dues quantitats sols indiquen, *grosso modo*, aquesta marxa. Unes quantes xifres més demostren, oficialment, que en el Pressupost ordinari estem davant d'un superàvit de 126 milions.

Es comprèn la satisfacció del Govern en donar compte de tals quantitats, però ja ens permetrà que nosaltres, tot i sorpresos per tan brillants resultats, ens sentim com entristits per l'esforç que suposa en la vida econòmica del país i la tensió de forces contributives que manté arreu.

* * *

Com mantes vegades tenim previst, la revisió, per no dir anul·lament, del Tractat de Versalles, s'imposa. La data del 28 de juny finit, desè aniversari de la signatura de dit Tractat, que fou declarada pel Reich de dol nacional, ha commogut profundament tota la raça germànica. El següent breu Manifest del President de la República alemanya i del seu Govern, dirigit al poble, demostra a bastament la vivesa i tensió dels sentiments patriòtics abrindats per tal record. Diu així:

"Avui, dia 28 de juny, és un dia de dol. Fa deu anys que a Versalles els que negociaven la pau en representació d'Alemanya es veieren obligats a estam-

par la seva signatura al peu d'un document amarg que ha estat la més gran decepció que podia reservar-se al poble alemany i a la veritable pau. Durant aquests deu anys, el Tractat ha estat una gran calamitat pel país, pels obrers, intellectuals i pagesos i per l'economia del Reich."

A França ha causat vibrant emoció, discretament continguda per l'isolament en què ara es veu la principal víctima de la Gran Guerra. Anglaterra, laborista, vol esborrar d'Europa tots els efectes i fins els records d'aquella immensa hecatombe. Els Estats Units tracten la gran nació francesa amb el menyspreu del creditor ensuperbit davant el debitor humiliat. El Japó ja no es recorda dels passats tràngols i dels serveis de França. Itàlia n'és quasi enemiga, i Rússia enemiga sense quasi. Què en queda de la Gran Entente i la seva diamantina solidaritat?

Sortosament, els corrents i els sentiments de pau no permetran una nova conflagració, i el Papa, que des del més petit Estat del món empunya el timó del més petit i més poderós vaixell dels seus mars, n'és la més ferma garantia de la pau.

Altrament, entre el Vaticà i el Quirinal ja s'han establert molt solemnement les relacions diplomàtiques, creuant-se amb tal motiu afectuosos i expressius discursos.

El Concordat amb Prússia, que per tants tràngols ha passat, ja ha estat signat degudament. És una altra victòria de Pius XI.

Ara s'està tractant de l'establiment de relacions oficials diplomàtiques entre el Vaticà i els Estats Units. La catòlica nació irlandesa ja les ha establert.

Totes les nacions volen estar presents en la diminuta Cort pontifícia. Providència de Déu! Qui podia sospitar-ho pocs anys enrera?

El tema del desarmament per l'assegurament de la pau és un dels més rebregats. Hoover és un fervent pacifista, però va organitzant els Estats Units per a la guerra i no pensa en modificar el programa naval que ha de posar aquella nació per damunt el poder marítim d'Anglaterra, que és d'això que es tracta.

Mac Donald és l'encarnació de la pau, però va allunyant l'anunciada entrevista pacifista amb Hoover.

Suïssa és la mateixa pau, però per 104 vots contra 48 refusa una proposició de desarmament.

I per acabar aquest capítol pacifista, direm que la Petita Entesa, qui encara fa la piu-niu, va reunir-se a Belgrado i acordà la publicació d'una nota oficial que comença així:

"Els països de la Petita Entesa han signat un pacte d'arbitratge i de conciliació redactat conforme al text model elaborat per la Lliga de Nacions. Manifesten llur ferm desig de col·laborar de la millor manera possible amb aquella institució a l'obra del manteniment i de la consolidació de la pau general; els Estats de la Petita Entesa han arribat a un acord respecte llur actitud i llur conducta comú en la qüestió de les reparacions, i han decidit no consentir cap reducció en les sumes que se'ls deuen per aquest concepte. Quant al problema de les minories, la Petita Entesa està disposada a defensar la seva tesi aprovada d'acord amb Polònia i Grècia. Etc."

Noticiari

Per Sant Ramon de Penyafort

Donatius rebuts

De R. R. Ptes. 25

Molt convindria una petita ajuda per al pagament de l'oli de les dues llànties (que val 40 pessetes el trimestre) i que s'ha de satisfer a primers d'agost pròxim. Sant Ramon recompensarà els donants.

Espanya

D. Antoni Fló Solà (e. p. d.). — El dia 21 del passat mes de juny morí a Barcelona, a l'edat de 67 anys, el digne ciutadà i bon cristià d'aquest nom, pare del nostre estimat amic i col·laborador el cultíssim escriptor catòlic Josep Fló Termens. Donem a aquest i a tota la família el nostre condol ben sincer, i preguem als amics que ens ajudin a encomanar a Déu l'ànima d'aquell bondados pare de família, cap d'una llar honesta i cristiana, i progenitor del nostre admirat... i enyorat! company, que és una de les millors plomes de l'apologetica catòlica catalana.

Al cel ens puguem veure!

—Els Homenatges a la Vellesa s'escampen arreu d'Espanya. La premsa extremenya dona compte d'alguns d'aquests tan simpàtics actes. Es coneix que hi prenen carta de naturalesa.

—L'Ajuntament de Madrid vol construir cases *ultra barates*. Molt bé. Començarà per la construcció de 100 cases de tres plantes i 102 d'una, les quals podran estatjar 700 famílies. Molt bé. Costaran uns cinc milions i mig de pessetes. Però això de l'*ultra* ja ho veurem quan estiguin construïdes.

Que n'hi ha per dies.

—Hem de fixar-nos en el que van dient de casa nostra els nombrosos estrangers que ara la visiten.

El llibertinatge de què frueixen les dones de mala vida els té admirats i indignats, com també la llicència pornogràfica de molts quioscos.

També els sorprenen que aquí es treballi els dies festius com si no hi hagués lleis que ho prohibissin.

Igualment els fa molta gràcia el veure convertir la nit en dia i l'anar-se'n al treball molta gent a mig matí.

Val la pena de fixar-nos-hi. I de corregir-ho.

—S'han publicat els estatuts de la Confederació Femenina Hispano-Americana, fruit del Congrés d'aquest nom que es celebrà a Sevilla no fa gaire. Si es compleixen, l'actuació d'aquesta grandiosa entitat es farà sentir poderosament a tot el món llatí.

—Oficialment s'ha autoritzat la celebració a Barcelona, el pròxim mes de setembre, del V Congrés Internacional de la Premsa Tècnica i Professional. Ja està constituït el Comitè que l'ha de portar a cap.

—En la impossibilitat de donar compte de les As-

semblees anyals dels Sindicats Agrícoles Catòlics, podem sintetitzar les Memòries publicades dient que, generalment, constaten un exercici social satisfactori arreu d'Espanya.

—La *Gaceta* publica els Estatuts de la nova Escola Social de València. El Reglament es va aprovar per Reial ordre de 18 de juny proppassat.

—S'ha publicat el Reglament provisional de les Cambres oficials de llogaters per a poblacions de vint mil, o més, habitants.

—En algunes poblacions del Regne de València les senyores associades visiten els quioscos i denuncien a les autoritats les transgressions pornogràfiques que hi noten.

Vet aquí una bona tasca a fer a tot arreu.

—S'ha celebrat a l'Institut de Serveis Socials de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis a l'Exposició Internacional la sessió de clausura de la II Assemblea de la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvis Benèfiques.

Els senyors García Sánchez, de Salamanca i Moragas Barret, director de la Caixa de Pensions d'aquesta varen llegir llurs ponències respectives, les quals foren acceptades i entusiàsticament aplaudides.

Es donà redacció definitiva a les conclusions acordades, que són d'un gran interès per aquestes institucions. S'aprovaren per unanimitat.

A la nit, i presidit per don Josep Monegal i Nogué, vice-president de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis es celebrà el banquet amb el qual l'esmentada Caixa festejava els participants a l'Assemblea.

Finalment tingué lloc una bonica excursió al monestir de Montserrat, organitzada per la Caixa Provincial d'Estalvis.

Per iniciativa de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, la Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvis Benèfiques tindrà acabada l'Exposició, lloc d'especial preferència i permanent, en el magnífic edifici de l'Institut de Serveis Socials que l'esmentada Caixa ha erigit en terreny de l'Exposició. D'aquesta manera l'obra de les Caixes podrà ensenyar-se a tots sense interrupcions, de forma eficaç i altament educadora.

Estranger

El nou president mexicà, Portes Gil, les ha emprès contra l'alcoholisme, però sense les exageracions dels ianquis.

Prefereix combatre'l per la propaganda que no per mitjà de mides governatives. Val més.

—El Senat belga no està disposat a concedir el vot a les dones en les eleccions provincials. Li fan por les dones.

—A Nova York (aquestes coses sols passen allí) un lluitador ha presentat una demanda de 250.000 dòlars contra un periòdic el qual, amb una burla cínica, li lleva l'amor de la seva esposa, qui ara l'avoreix.

Estanislau Zbyszko té raó que li sobra si és certa la causa d'aquest desamor tan... ianqui.

Aquest número ha passat per la censura governativa

Bloc d'anunciants

Els bons amics nostres que amb l'anunci contribueixen a la difusió de la nostra revista, han de merèixer les simpaties dels nostres subscriptors i lectors en general que coincideixen amb el nostre ideari. Ens plau publicar a continuació el nom dels nostres anunciants, per tal que els nostres amics els recordin quan hagin d'adquirir algun dels articles que ofereixen al públic.

Heus els ací:

ACADEMIA COTS:

Av. Portal de l'Angel, 38.

ACCESSORIS D'AUTOMOBILS:

Service Station. Aragó, 272.

BICICLETES:

R. Serra. Rbla. Catalunya, 106.

CAMISERIA:

Salvador Rubert. Aribau, 30 i
Avinguda Portal de l'Angel, 13.

CIMENT ARTIFICIAL:

Josep Fradera. Ronda Universi-
dad, 31.

CORRETGES:

Manuel Blasi. Passeig de Sant
Joan, 13.

DROGUERIA I PERFUMERIA:

Pallejà i Bonmatí, S. L. Claris, 57.

ELECTRICITAT:

Antoni Alió. Laietana, 67.

GRAMOFONS:

Cèsar Vicente. P. de Gràcia, 4.
Guillem Puig. Pelai, 14.

MODES:

M. Estera de Galera. Rbla. de
Catalunya, 7.

MODISTA:

R. Puigdomènech. Diagonal, 452.

NOVETATS PER A SENYORA:

"El Centro". Rda. de Sant Pere, 5.

OLIS PER A AUTO:

"Autol". Laietana, 7.

PASTES PER A SOPA:

Antiga "Casa Figueras". Rambla
de Sant Josep, 11.

NEUMATICS:

"Bergougnan". Rambla de Cata-
lunya, 76.

SABATERIA:

Calçats Minerva, S. A. Laietana,
núm. 30.
Casa Creus. Aribau, 24.

SASTRERIES:

Rambla Catalunya, 12, 1.
(Especialitat en vestits per a nens.)
Ramon Beleta. Av. del Portal de
l'Angel, 35.

MATERIAL PER A COBERTES:

Uralita, S. A.

XARXES I FILS PER A LA

PESCA:

Fills de Gabriel Julià, Bruch, 7.

GARATGE I TALLERS "BALMES" JULI KLUG

BALMES, 76 (entre Aragó i València). - TELEFON 75941

AJUSTATGE I REPARACIÓ — PREUS LIMITATS I MÀXIM
RENDIMENT EN LES REPARACIONS — STOCK ELÈCTRIC
PER A INSTAL·LACIONS, MAGNETOS, BOBINATS, ETC.

EL CENTRO

RONDA SANT PERE, 5. - TELEFON 10753

LI ANUNCIA LA SEVA

TRADICIONAL REBAIXA DE PREUS

per renovació d'existències

PER POCOS DIES

Venda sensacional de **RETALLS** de totes classes

JA SOU SUBSCRIPTORS

DE

CATALUNYA SOCIAL?

Acadèmia Cots

Direcció general: Av. Portal de l'Angel, 38—BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Telèfon 18953 A.-Apartat 782

SUCURSALS: MADRID, Av Conde Peñalver, 7; LLEYDA, Estereria, 10; MANRESA, Angel Guimerà, 32
REUS, Arrabal Robuster, 23; MATARÓ, Riera, 59; BADALONA, Carme, 52 bis.

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

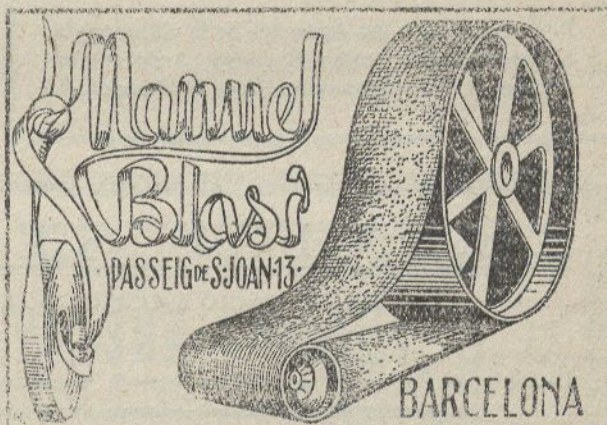
Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Unicorde

Nou tipus. Qualitat i presentació

URALITA

EL MILLOR MATERIAL PER A COBERTES

Calçats Minerva

Via Layetana, 30
BARCELONA

Companyia Trasatlàntica VAPORS CORREUS ESPANYOLS

Serveis Regulars

RAPID } Espanya-Nova York
DIRECTE } 9 expedicions a l'any
RAPID: Nord d'Espanya a Cuba i Mèxic
16 expedicions a l'any
EXPRESS: Mediterrani i l'Argentina
12 expedicions a l'any
LINIA: Mediterrani, Cuba i Nova York
16 expedicions a l'any
• Mediterrani, Costa Firme i Pacific
11 expedicions a l'any
• Mediterrani a Fernando Póo
12 expedicions a l'any
• a Filipines
3 expedicions a l'any

Servei tipus Gran Hotel. - T. S. F. - Radio-
telefonía. • Orquestra. - Capella, etc., etc.

Per informes, a les Agències de la Companyia
en els principals ports d'Espanya. A Barcelona
oficines de la Companyia : Plaça Medinaceli, 8.

LES GRANS INDUSTRIES

FABRICA DE XARXES
I FILS RETORTS
PER A LA PESCA

FILLS DE GABRIEL JULIÀ

Bruch, n.º 7 - Telèfon 11422
(Entre Trafalgar i Ronda)

BARCELONA

SERVICE STATION

PRIMERA ESTACIÓ AMERICANA A ESPANYA

JOSEP MANZANARES

La casa més important en gasolina, petroli, neumàtics, cambres, olis, grasses,
accessoris, eines, ferreteria i tot quant pertany a l'automòbil.

VENDA A L'ENGRÓS I DETALL

GARATGE I TALLERS:

Carrers Sepúlveda, 148-150
Villarreal, 35
1 Floridablanca, 121
Telèfon 31510

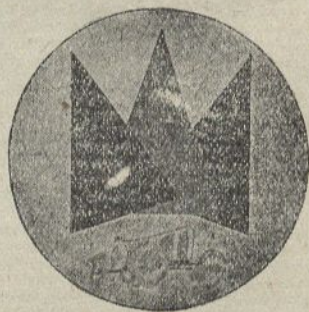
CASA CENTRAL:

Carrer Aragó, 272
Passeig de Gràcia, 45
Telèfon 11550

MAGATZEMS:
Consell de Cent, 421

SUCURSAL:

Esplugues de Llobregat:
Carrer Laureano Miró, 59
Encreuament de les carre-
teres de Madrid i Cornellà

BARCELONA

SASTRERIA TORRENTS

Ex-professor de l'Acadèmia de Mestres Sastres de Barcelona

Aquesta sastreria és coneguda i apreciada per tothom a qui li agrada el
bon vestir perquè en la seva confecció i en les seves robes es troba un
gust inconfusible. Grans existències en gèneres de totes classes.

El 5 % de descompte especial als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL.

Rambla de Catalunya, 12, 1.er / Telèfon 16040 - BARCELONA

Ciment artificial LANDFORT

JOSEP FRADERA. Despatx: Ronda Universitat, 31 - BARCELONA
Telèfon 13067

Direcció telegràfica i telefònica: LANDFORT

R. PUIGDOMENECH

Confeccions per a senyora i nenes
Diagonal, 452 / BARCELONA

ANTONI ALBO

Via Laietana, 67 - Telèfon 16201
BARCELONA

Material elèctric de totes classes
Instal·lacions i Reparacions
Taller - Ràdio

Aquesta casa té l'exclusiva de venda
d'uns petits aparells aplicables al cor-
rent altern de 125 volts, per a substituir
les xinxetes i llums d'oli, en les habita-
cions, capelles i altres llocs on es ne-
cessiti llum constant, amb consum es-
cassament de 2 cèntims en 24 hores

Demaneu demostracions!
Via Laietana, 67

FABRICA DE PASTES ALIMENTICIES

ANTIGA CASA FIGUERAS

FUNDADA EN 1820

Rambla de Sant Josep, 11.-BARCELONA

Bronzes d'Art, Ferreteria i Metalls per a
obres. Instal·lacions per a aigua i gas

BIOSCA I BOTEY, S. L.

Secció especial d'Art Religiós

VENDES: Rambla de Catalunya, 129
Telèfon 73536

TALLERS: Roger de Flor, 189
Telèfon 50204

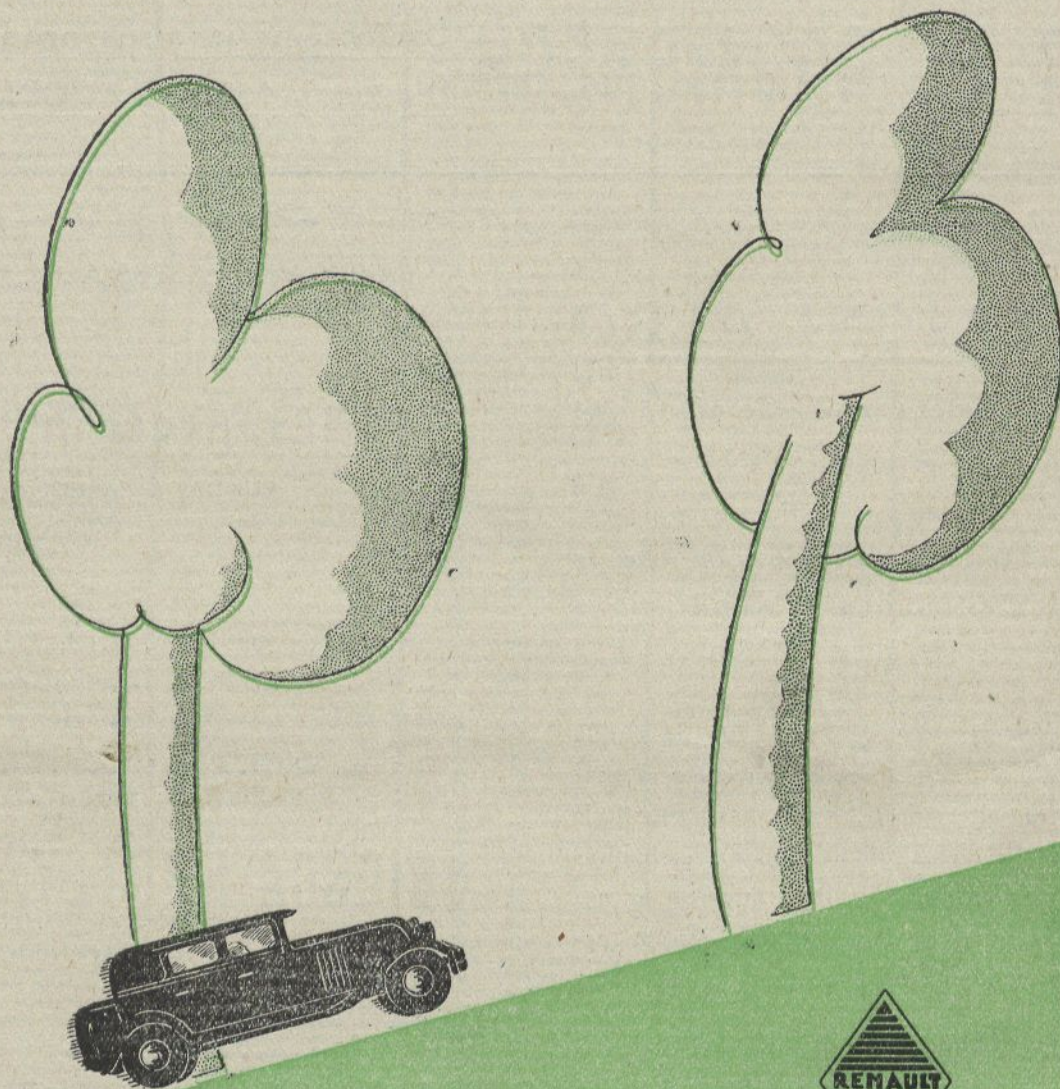
B I C I C L E T E S

marca **WILLIAM**
Qualitat. - Presentació. - Bon preu

marca **B. F. B.** de nostra fabricació
Lo millor de lo millor

AL COMPTAT I A TERMINIS
ACCESSORIS - REPARACIONS

Antiga casa Borrás - **R. Serra** - Rbla. Catalunya, 106
(cantonada al Passatge de la Concepció)

E. PUJÓ
córrega 293
a. alfonso xm 405

renault